

KOVÁCS KISS GYÖNGY AJÁNlja

■ Kenderes, 1868. június 18. az induló és Estoril, 1957. február 9. a befejező pontja annak a hosszú, csaknem kilenc évtizedes életpályának, amelynek nyolc évtizedéről személyesen az számol be, aki megfutotta: vitéz nagybányai Horthy Miklós, volt tengerésztiszt, I. Ferenc József király és császár udvari szárnysegéde, flottaparancsnok altengernagy, a szegedi ellenkormány hadügyminisztere, a nemzeti hadsereg fővezére, Magyarországnak 1920. március 1-jétől 1944. október 16-ig kormányzója és „legfelsőbb hadura”, a németek, majd az amerikaiak foglya, végül pedig – haláláig – portugáliai magyar emigráns.

Életében – és halála után is sokáig, talán mind a mai napig – jó és rossz szándékú legendák öveztek személyét: párhíveinek s ellenfeleinek gyakran indulat táplálta, célzatos ferdtései: túlzások és elhallgatások egy- és másfelől.

Számvetéséből – emlékiratából –, amelyet idős korában, életének utolsó évtizedében készített, talán tisztábban rajzolódik ki alakja, s az utókor a hosszú évtizedek biztosabb távolából ma már nem minden együttérzés nélkül tekinti személyes sorsának bizonyos értelemben nemzetével is rokon tragikumát.

Az ajánlott kötetek egy része illeszkedik a lapszám súlypontjához, más részük – mellé és pillanatig sem alárendeltségben – az erdélyi történelem egy-egy szegmensét vizsgáló-feldolgozó munka.

■ Bereznay András: *Erdély történetének atlasza*. Méry Ratio Könyvkiadó, Somorja, 2011.

■ „Éltünk mi sokáig 'két hazában' ...” Tanulmányok a 90 éves Kiss András tiszteletére. Sorozatszerkesztő Papp Klára. Szerkesztette Dáné Veronka, Oborni Teréz, Sipos Gábor. Debreceni Egyetemi Kiadó, 2012.

■ Horthy Miklós: *Emlékirataim*. Európa Könyvkiadó, Bp., 2012.

■ *Iskolák. Iskolamesterek, diákok Erdélyben*. Szerkesztette Keszeg Vilmos. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadása. Kvár, 2012.

■ Jakó Zsigmond: *Köleséri Sámuel tudományos levelezése 1709–1732*. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadása. Kvár, 2012.

■ Romsics Ignác: *Magyar sorsfordulók 1920–1989*. Osiris Kiadó, Bp., 2012.

■ Sipos Balázs: *Sajtó és hatalom a Horthy-korszakban*. Politika- és társadalomtörténeti vázlat. Argumentum Kiadó, Bp., 2011.

■ Sipos Gábor: *Reformata Transylvanica*. Tanulmányok az erdélyi református egyház 16–18. századi történetéből. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadása. Kvár, 2012.

■ Ujváry Gábor: *A harmincharmadik nemzedék*. Politika, kultúra és történettudomány a „neobarokk társadalomban”. Ráció Kiadó, Bp., 2010.

■ Turbucz Dávid: *Horthy Miklós*. Napvilág Kiadó, Bp., 2011.